

Bijlage behorend bij raadsvoorstel over voorgenomen deelname aan ICT Coöperatie Beware U.A. / zaaknummer 00483916

Governance van de Coöperatie

De (concept)statuten van de coöperatieve vereniging in oprichting leren het volgende.

De Coöperatie heeft de grondvorm van een vereniging, maar is ook een onderneming. Dit brengt met zich mee dat het bestuur van de Coöperatie zich daadwerkelijk als een ondernemer moet gedragen, maar nadrukkelijk binnen de door de leden aangegeven kaders én gecontroleerd door die leden.

In de governance-structuur worden de onderstaande verschillende rollen gedefinieerd:

- *Het Bestuur* (de directie) onderneemt;
- *De Raad van Commissarissen* houdt toezicht, met de wettelijke verantwoordelijkheden als basis;
- *De Algemene Vergadering* beoordeelt jaarlijks (achteraf) beleid en uitvoering. Hiertoe behoort onder meer het al dan niet goedkeuren van de jaarrekening, het bestemmen van het saldo, het bepalen van de strategie en eventueel de bijbehorende begroting en het (her)benoemen/ontslaan van commissarissen. De algemene ledenvergadering kan worden vervangen door een ledenraad.

Het Bestuur

Samenstelling:

Het Bestuur bestaat uit een, door de Raad van Commissarissen vast te stellen, aantal van tenminste twee natuurlijke personen. De Raad van Commissarissen benoemt de voorzitter van het Bestuur. Het is echter wel aan de Algemene Vergadering om de bestuursleden te benoemen.

Taak:

Het Bestuur is belast met het besturen van de Coöperatie.

Vertegenwoordiging:

Het Bestuur vertegenwoordigt de Coöperatie. De bevoegdheid tot feitelijke en juridische vertegenwoordiging komt toe aan twee bestuursleden gezamenlijk.

De Raad van Commissarissen

Samenstelling:

De Raad van Commissarissen bestaat uit een door de Algemene Vergadering te bepalen aantal van ten minste drie en ten hoogste zes natuurlijke personen. De Algemene Vergadering wijst de voorzitter, de vicevoorzitter en de secretaris van de Raad van Commissarissen aan.

Taak:

Toezicht houden op het beleid van het Bestuur en op de algemene gang van zaken in de Coöperatie.

De Algemene Vergadering

Er is gekozen voor de meest gangbare constructie: het 'RvC+model', zoals dat is uitgewerkt in een Nederlandse coöperatie-governance-code. In dat kader zijn de volgende uitgangspunten vastgesteld:

- gezien de omvang van de Coöperatie wordt volstaan met een Algemene Vergadering (en is een ledenraad niet nodig);
- in deze ledenvergadering zetelt voor elke gemeente één gemeentebestuurder¹;
- elk lid heeft één stem;
- de Algemene Vergadering maakt een profielschets voor de leden van de Raad van Commissarissen, onder meer gericht op het voorzien in voldoende kwaliteit in relatie tot de producten- en dienstenportfolio van de Coöperatie en financiën;

Lid worden

De gemeente Eindhoven en de gemeenschappelijk regeling samenwerking Boxtel- Sint Michielsgestel hebben de Coöperatie opgericht. Zij hebben dit gedaan op grond van artikel 160 van de Gemeentewet, onder goedkeuring van gedeputeerde staten van de provincie Noord-Brabant.

Alleen overheidsorganisaties kunnen lid worden van de Coöperatie. Voordeel van de keuze voor een coöperatie met uitsluitend overheidsorganisaties als lid, is dat het afnemen van producten van de coöperatie door de eigen leden/gemeenten, onder bepaalde voorwaarden, is vrijgesteld van de aanbestedingsplicht. Die voorwaarden zijn in de jurisprudentie geformuleerd.

Het college van een gemeente besluit tot toetreding tot de Coöperatie. De burgemeester vertegenwoordigt de gemeente in de Coöperatie. Voor de Algemene Vergadering kan de vertegenwoordigingsbevoegde bestuurder (burgemeester) zich laten vertegenwoordigen door een ambtenaar tot wiens portefeuille de activiteiten van de Coöperatie behoren.

Een besluit tot het oprichten van en deelnemen in een coöperatie wordt, in navolging van artikel 160 Gemeentewet, niet genomen zonder dat de raad in de gelegenheid is gesteld zijn wensen en bedenkingen te uiten.²

¹ Op grond van artikel 171 van de Gemeentewet is de burgemeester rechtstreeks bevoegd de gemeente te vertegenwoordigen. Met een volmacht kan de burgemeester besluiten om een andere collegelid of ambtenaar in de Algemene Vergadering de gemeente te laten vertegenwoordigen.

² Op grond van artikel 160 lid 2 van de Gemeentewet besluit het college slechts tot de oprichting van en de deelneming in een coöperatie, indien dat in het bijzonder aangewezen moet worden geacht voor de behartiging van het daarmee te dienen openbaar belang. Het besluit wordt niet genomen dan nadat de raad een ontwerpbesluit is toegezonden en in de gelegenheid is gesteld zijn wensen en bedenkingen ter kennis van het college te brengen.

Opzegging door het lid

Opzegging van het lidmaatschap door het lid moet schriftelijk uiterlijk zes maanden voor het einde van het boekjaar geschieden, waarbij het lidmaatschap eindigt aan het einde van het boekjaar.

Opheffing Coöperatie

De Coöperatie kan ontbonden worden door een besluit van de Algemene Vergadering. Als de Coöperatie wordt ontbonden door een besluit van de Algemene Vergadering is het Bestuur belast met de vereffening van het vermogen van de Coöperatie. Een eventueel batig saldo na vereffening zal toekomen aan de leden, naar evenredigheid van de financiële waarde van hetgeen de leden aan dienstverlening van de Coöperatie hebben afgenomen gedurende de periode van drie boekjaren die aan de ontbinding van de Coöperatie zijn voorafgegaan.

Juridische aansprakelijkheid

De Coöperatie functioneert als netwerkorganisatie, volgens het zogenaamde 'Bijenkorfmodel', waarbij medewerkers uit de deelnemende gemeenten op basis van hun expertise en beschikbaarheid in- en uitstromen. In de gevallen dat de instroom een enigszins structureel (meerdere dagen per week voor een periode langer dan twee weken) karakter kent, worden de betrokkenen vanuit de gemeenten naar de Coöperatie gedetacheerd, op basis van een detacheringsovereenkomst.

Bij detachering blijft de uitlenende organisatie de formele werkgever van de gedetacheerde. Voor de duur van de detachering neemt de inlenende partij de werkgeversaansprakelijkheid over.

Eigendoms kwestie bij faillissement

Er is gekozen voor een Coöperatie U.A.. De toevoeging U.A. staat voor uitgesloten aansprakelijkheid. Leden zijn ontheven van de verplichting om bij te dragen in een tekort van de coöperatie. In het geval van faillissement is een lid in die zin alleen zijn inbreng qua contributie kwijt. Het eigendom van de software is onderdeel van de boedel van de Coöperatie.

Bescherming eigendom

Ter bescherming van de eigendom kan worden gewerkt met een afzonderlijke entiteit onder de coöperatie door:

- inrichten van een stichting (mirror-omgeving) waarbij de stichting bescherming biedt door het in depot nemen van de broncode en de programmatuur van de ontwikkelde software en het continue gebruik daarvan bij een eventueel faillissement van de coöperatie te borgen;
- inrichten van een (uitvoerings-)BV waar personeel naar gedetacheerd wordt en bij wie ook de (financiële) risico's van de ontwikkeling van software komen te liggen, terwijl de intellectuele eigendomsrechten van de software in eigendom van de coöperatie blijven.

In beide varianten geldt dat gewerkt moet worden met een licentieovereenkomst voor het eigendom. Het Bestuur van de Coöperatie zal (direct na oprichting) een keuze moeten maken tussen beide varianten, die beide hetzelfde doel dienen (bescherming van het eigendom voor de leden).